

KAZALO VSEBINE

KAZALO PREGLEDNIC IN SLIK.....	7
SEZNAM UPORABLJENIH OKRAJŠAV	8
PREDSTAVITEV AVTORJEV.....	10

PRVI DEL	
UVOD	11

DRUGI DEL	
TEORETSKI PREMISLEKI O KONCEPTU EVROPEIZACIJE	
KAJ JE (OZIROMA KAJ NI) EVROPEIZACIJA?	18
PODROČJA RAZISKOVANJA UČINKOV EVROPEIZACIJE.....	21
EVROPEIZACIJA KOT INSTITUCIONALNO IN PROCESUALNO PRILAGAJANJE	24
NEKATERE POSEBNOSTI PROCESA EVROPEIZACIJE V DRŽAVAH PRISTOPNICAH EU	29

TRETJI DEL	
PREUČEVANJE VPLIVOV PROCESA EVROPEIZACIJE NA PRILAGAJANJE NACIONALNIH POLITIČNIH USTANOV: NOVI INSTITUCIONALIZEM	33

ČETRTI DEL	
NACIONALNI POLITIČNI SLOGI KOORDINACIJE EVROPSKIH ZADEV V IZBRANIH STARIH DRŽAVAH ČLANICAH EU	
NACIONALNI POLITIČNI SLOGI KOORDINACIJE EVROPSKIH ZADEV	39
NIZOZEMSKI MODEL.....	41

IRSKI MODEL.....	45
FINSKI MODEL.....	48
PRIMERJALNI POGLED.....	51

PETI DEL
**INSTITUCIONALNO PRILAGAJANJE
IN KOORDINACIJA EVROPSKIH ZADEV V SLOVENIJI**

RAZVOJ ODNOSOV MED SLOVENIJO IN EU	53
INSTITUCIONALNO PRILAGAJANJE SLOVENSKE IZVRŠNE OBLASTI V OBDOBJU DO 1. MAJA 2004	53
Oblikovanje evropskega jedra izvršne oblasti	56
Ključni igralci slovenske izvršne oblasti v procesih evropeizacije	58
Ožje evropsko jedro izvršne oblasti.....	60
<i>Predsednik vlade in njegov urad</i>	60
<i>Služba Vlade Republike Slovenije za evropske zadeve</i>	62
<i>Ožja pogajalska skupina in delovne skupine za pripravo pogajalskih izhodišč</i>	63
Širše evropsko jedro izvršne oblasti	64
<i>Ministrstvo za zunanje zadeve in predstavništvo v Bruslju</i>	64
<i>Ministrstvo za finance</i>	65
<i>Ministrstvo za notranje zadeve</i>	66
PRILAGAJANJE DRŽAVNEGA ZBORA REPUBLIKE SLOVENIJE PROCESOM EVROPEIZACIJE V OKOLIŠČINAH PRIDRUŽEVANJA (DO 1. MAJA 2005).....	67
KOORDINACIJA EVROPSKIH ZADEV V SLOVENIJI V (PRED)PRISTOPNEM OBDOBJU	71
POGAJALSKI PROCES V (PRED)PRISTOPNEM OBDOBJU.....	77
Priprava pogajalskih izhodišč na slovenski nacionalni ravni.....	77
Potek pogajanj z EU	79
(Pred)pristopna pogajanja: resnična pogajanja ali zgolj harmonizacija?.....	79
PRILAGAJANJE POLITIČNIH USTANOV IN PROCESOV POLNOPRAVNEMU ČLANSTVU V EU (PRIPRAVA NA OBDOBJE PO 1. MAJU 2004 IN PRVE PRAKTIČNE IZKUŠNJE)... 81	81
Spreminjanje vlog izvršne in zakonodajne oblasti ter razmerij med njima pri koordinaciji evropskih zadev	81

Prilagajanje pravne ureditve	82
<i>Ustavno dopolnilo (2003)</i>	82
<i>Poseben zakon o sodelovanju med zakonodajno in izvršno oblastjo v upravljanju EU zadev (2004)</i>	83
<i>Spremembe v poslovniku državnega zbora v letih 2002 in 2004</i> ...	84
Ključne spremembe v pravnih normah in praksi koordinacije evropskih zadev v prvem letu polnopravnega članstva.....	86
Koordinacija priprav za (so)predsedovanje EU v prvi polovici 2008 – kontinuiteta centralističnega modela.....	91

ŠESTI DEL

NACIONALNI POLITIČNI SLOGI KOORDINACIJE EVROPSKIH ZADEV V IZBRANIH NOVIH DRŽAVAH ČLANICAH EU

DEJAVNIKI NACIONALNEGA INSTITUCIONALNEGA PRILAGAJANJA.....	93
NEKATERE SKUPNE ZNAČILNOSTI INSTITUCIONALNEGA PRILAGAJANJA POSOCIALISTIČNIH NOVIH DRŽAV ČLANIC EU	94
SKUPNE ZNAČILNOSTI SLOVENIJE, MADŽARSKE IN ESTONIJE.....	95
RAZLIKE V INSTITUCIONALNEM IN PROCESUALNEM PRILAGAJANJU NA UPRAVLJANJE EVROPSKIH ZADEV	97
Upravne tradicije in tradicije politične kulture.....	97
Pogostost političnih sprememb v vladi.....	98
MODELI PRILAGAJANJA NACIONALNIH IZVRŠNIH OBLASTI.....	100
Osrednja vloga predsednika vlade vs. ministra za zunanje zadeve v preučevanih državah.....	100
Ureditve javnih uprav in slogi pridružitvenih pogajanj v preučevanih državah.....	103
Transparentnost: vloga nacionalnih parlamentov in civilne družbe v preučevanih državah	106
PRIMERJALNI POGLED	109
Vloga tradicij nacionalnih javnih uprav.....	110
Politične spremembe v vladah kot pojasnjevalna spremenljivka.....	111
Tradicije politične kulture so pomembne.....	112
Kako pojasniti razlike v vlogi nacionalnih parlamentov?	112

SEDMI DEL
**INSTITUCIONALNO PRILAGAJANJE NACIONALNIH
POLITIČNIH SISTEMOV: KONFLIKT MED UČINKOVITOSTJO
IN DEMOKRATIČNOSTJO?**

NOVO RAZISKOVALNO ZANIMANJE ZA PREUČEVANJE UČINKOV EVROPEIZACIJE NA DOMAČE POLITIČNE SISTEME	115
INSTITUCIONALNO PRILAGAJANJE NACIONALNIH POLITIČNIH SISTEMOV – MED KONVERGENCO IN DIVERGENCO?	116
PREMIK OD ZUNANJIH ZADEV K SISTEMSKI INTERIORIZACIJI	117
KOORDINACIJA – NACIONALNA RAZNOLIKOST STOPENJ OSREDOTOČENOSTI, INSTITUCIONALIZIRANOSTI IN FORMALIZACIJE	119
INKREMENTALNOST <i>VERSUS</i> RADIKALNE SPREMEMBE	120
NACIONALNI SLOGI IN USPEŠNOST PRI UVELJAVLJANJU INTERESOV NA RAVNI EU	121
NACIONALNI SLOGI IN DEMOKRATIČNOST UPRAVLJANJA EU ZADEV	122
SLOVENSKE IZKUŠNJE	124
BIBLIOGRAFIJA	127
Literatura	127
Drugi viri	141
Intervjuji	144
STVARNO KAZALO	145
IMENSKO KAZALO	150

KAZALO PREGLEDNIC IN SLIK

Preglednica 2.1:

Področja analize člankov, ki se nanašajo na proces evropeizacije, v obdobju 1981–2001..... 17

Slika 2.1:

Področja potencialnega vpliva evropeizacije..... 23

Slika 2.2:

Pritiski po prilagoditvah kot posledica procesov evropeizacije 25

Preglednica 3.1:

Tipologija pristopov novega institucionalizma 36

Slika 4.1:

Koordinacija EU zadev na Nizozemskem..... 43

Slika 4.2:

Koordinacija EU zadev na Irskem..... 46

Slika 4.3:

Koordinacija EU zadev na Finskem..... 49

Preglednica 4.1:

Institucionalno prilagajanje izvršne oblasti procesom evropeizacije na Nizozemskem, Irskem in Finskem 51

Preglednica 5.1:

Časovni pregled vključevanja samostojne Slovenije v ES/EU..... 54

Preglednica 5.2:

Delovne skupine za pripravo pogajalskih izhodišč za vstop Slovenije v EU in ministrstva oziroma vladne ustanove, pristojne za posamezno pogajalsko področje..... 57

Slika 5.1:

»Evropsko« jedro izvršne oblasti v Sloveniji v obdobju pogajanj za vstop v EU..... 58

Preglednica 5.3:

Celotno število sprejetih zakonov in število sprejetih »evropskih« zakonov v obdobjih december 1996–oktober 2000 in november 2000–december 2002..... 68

Preglednica 5.4:

Število vseh raziskav in število raziskav z »evropsko vsebino«, pripravljenih v raziskovalnem sektorju državnega zbora..... 71

Slika 5.2:

Koordinacijska piramida medministrske koordinacije evropskih zadev v Sloveniji 73

Slika 5.3:

Horizontalna koordinacija evropskih zadev v Sloveniji 74

Slika 5.4: Vertikalna koordinacija evropskih zadev v Sloveniji.....	75
Slika 5.5: Potek priprave pogajalskih izhodišč.....	78
Slika 5.6: Trikotnik (pred)pristopnih pogajanj.....	80
Preglednica 5.5: Primerjava značilnosti pravnih ureditev upravljanja EU zadev v Sloveniji v predpristopnem obdobju in v okoliščinah polnopravnega članstva v EU.....	87
Preglednica 5.6: Določbe zakona iz leta 2004 in praksa razmerij med vlado in parlamentom po 1. maju 2004.....	88
Preglednica 5.7: Določbe zakona iz leta 2004 in aktivnost parlamenta ter njegovih delovnih teles po 1. maju 2004.....	88
Preglednica 5.8: Naloge Raziskovalnega sektorja Državnega zbora RS po vsebinskih področjih in zadevah EU.....	89
Slika 5.7: Koordinacijska piramida priprav na sopedredovanje Slovenije EU.....	92
Preglednica 6.1: Izbrani indikativni podatki o pripravljenosti na članstvo v EU Slovenije, Estonije in Madžarske.....	96
Preglednica 6.2: Kratek pregled ocen za države kandidatke v Agendi 2000 (grobe ocene dosežkov in zmogljivosti na podlagi besedila Agende 2000 s pripombami in predlogi).....	96
Preglednica 6.3: Izbrane ključne značilnosti ustavnega in političnega razvoja v času demokratičnega prehoda v Sloveniji, Estoniji in na Madžarskem ...	99
Preglednica 6.4: Vpliv tradicije javne uprave na upravljanje evropskih zadev.....	110
Preglednica 6.5: Politične spremembe v vladah in izbrane značilnosti koordinacije evropskih zadev v Sloveniji, Estoniji in na Madžarskem.....	111
Preglednica 6.6: Procesi posvetovanj in koordinacije pri upravljanju evropskih zadev	112

SEZNAM UPORABLJENIH OKRAJŠAV

BDP	bruto družbeni proizvod (<i>Gross Domestic Product</i>)
COSAC	Konferenca odborov za zadeve skupnosti in Evropske unije pri parlamentih Evropske unije (<i>Conference of Community and European Affairs Committees of Parliaments of the European Union</i>)
EEL	Enotna evropska listina (<i>Single European Act</i>)
EGS	Evropska gospodarska skupnost (<i>European Economic Community</i>)
EK	Evropska komisija (<i>European Commission</i>)
EMU	Ekonomska in monetarna unija (<i>Economic and Monetary Union</i>)
EP	Evropski parlament (<i>European Parliament</i>)
ES	Evropska skupnost/Evropske skupnosti (<i>European Community/European Communities</i>)
ESPJ	Evropska skupnost za premog in jeklo (<i>European Coal and Steel Community</i>)
EU	Evropska unija (<i>European Union</i>)
EURATOM	Evropska skupnost za jedrsko energijo (<i>European Atomic Energy Community</i>)
OMK	odprta metoda koordinacije (<i>open method of co-ordination – OMC</i>)
OPS	Ožja pogajalska skupina
Svet	Svet Evropske unije (<i>Council of the European Union</i>)
SVEZ	Služba Vlade RS za evropske zadeve